



Rahoitusmarkkinaosasto

Lausuntoyhteenveto

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta



TIIVISTELMÄ

Valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosasto julkaisi 3.5.2018 ministeriön verkkosivuilla virkатыönä valmistellun luonnoksen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön EU:n rahamarkkinarahastoasetus, EuVECA- ja EuSEF-asetusten muutosasetus sekä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetus. Lausuntopyyntö lähetettiin lisäksi 3.5.2018 lausuntopyyntöä tarkemmin yksilöidyille vastaanottajille. Lausuntoaika asiassa päättyi 14.6.2018.

Valtiovarainministeriö pyysi lausuntoa yhteensä 22 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausuntopyyntöön vastasi 18 viranomaista tai yhteisöä, joista 7 ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa esitysluonnokseen.

Lausunnonantajat kannattivat yleisesti esitysluonnosta. Ehdotettujen muutosten pikaista voimaansaattamista pidettiin tärkeänä osan asetuksista tultua jo sovellettavaksi. Osa lausunnonantajista katsoi myös, että esitetyt muutokset sijoitusrahastolainsäädäntöön olisi perustellumpaa tehdä sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Yhdessä lausunnossa pidettiin esitysluonnoksen täsmentämistä tarpeellisena vielä niin sanottujen kiinteän nettoarvon rahastojen arvonlaskenta- ja arvostusperiaatteiden osalta. Lisäksi yhdessä lausunnossa nostettiin esille tarve jatkovalmistelussa kuvata ehdotuksen ja asetusten vaikutuksia Finanssivalvonnan lisäksi myös muiden viranomaisten tiedonsaantioikeuksiin.

1 JOHDANTO

1.1 Yleistä

Valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosastolla on laadittu virkatyönä luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta, jäljempänä *esitysluonnos* (lainsäädäntöhanke VM001:00/2018). Esitysluonnos lähetettiin lausunnoille 3.5.2018 lausuntopyyntössä yksilöidyille vastaanottajille, minkä lisäksi lausuntopyyntö julkaistiin valtiovarainministeriön verkkosivuilla 3.5.2018. Lausuntoaika asiassa päättyi 14.6.2018.

Esitysluonnoksen tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön rahamarkkinarahastoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1131, jäljempänä *rahamarkkinarahastoasetus*, eurooppalaisista riskipääomarahastoista annetun asetuksen (EU) N:o 345/2013 ja eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annetun asetuksen (EU) N:o 346/2013 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1991, jäljempänä *EuVECA- ja EuSEF-asetusten muutosasetus*, sekä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365, jäljempänä *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetus*.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin lisättäisiin selventävät viittaussäännökset rahamarkkinarahastoasetuksen sekä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen soveltamisesta rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Lisäksi laeissa ehdotetaan säädettäväksi hallinnollisten seuraamusten määräämisestä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen niiden säännösten rikkomisesta, joihin on sovellettava sijoitusrahastodirektiivin ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin mukaisesti vahvistettuja seuraamuksia. Muilta osin asetuksen rikkomiseen sovellettavista hallinnollisista seuraamuksista ja Finanssivalvonnan valvontavaltuuksista säädettäisiin Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan lisäksi Finanssivalvonnasta annettua lakia muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnalla olisi oikeus määrätä hallinnollisia seuraamuksia rahamarkkinarahastoasetuksen keskeisimpien säännösten rikkomisesta. Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädettäisiin myös Finanssivalvonnan toimimisesta rahamarkkinarahastoasetuksessa ja arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

EuVECA- ja EuSEF-asetusten muutosasetuksen johdosta esitysluonnoksessa ehdotetaan, että vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin lisättäisiin säännökset asetuksen edellyttämästä muutoksenhakumahdollisuudesta.

1.2 Lausunnonantajat

Valtiovarainministeriö pyysi yhteensä 22 viranomaiselta ja yhteisöltä lausuntoa esitysluonnoksesta.

Lausuntopyyntöön vastasi yhteensä 18 viranomaista tai yhteisöä. Lausunnon antoivat seuraavat tahot:

Työ- ja elinkeinoministeriö (**TEM**)
 Finanssivalvonta
 Suomen Pankki (**SP**)
 Verohallinto
 Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry (**EK**)

Finanssiala ry (**FA**)
 FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (**FINE**)
 Osakesäästäjien Keskusliitto ry (**Osakesäästäjät**)
 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (**SAK**)
 Suomen Pörssisäätiö (**Pörssisäätiö**)
 Suomen Yrittäjät ry (**Yrittäjät**)

Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Keskuskauppakamari, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry,
 Rahoitusvakuusvirasto, Suomen Asianajaliitto ry, Suomen Tilintarkastajat ry ja Työeläke-
 vakuuttajat TELA ry ilmoittivat, ettei heillä ole lausuttavaa asiassa.

2 LAUSUNNONANTAJIEN PALAUTE

TEM pitää esitysluonnosta perusteltuna eikä sillä ole esitykseen lisättävää.

Finanssivalvonta pitää hyvänä ja selventävänä, että rahamarkkinarahastoasetuksen, sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain osittain päällekkäisten soveltamisalojen johdosta kansallisiin lakeihin tehdään selventäviä viittauksia rahamarkkinarahastoasetukseen tuomalla selkeästi esille, että kyseisessä asetuksessa on erityisiä säännöksiä rahamarkkinarahastoista ja niiden hoitajista. Finanssivalvonta pitää myös hyvänä ja selventävänä, että vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin on tehty tarvittavia lisäyksiä EuVECA- ja EuSEF-asetusten muutoksista. Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että muutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian ottaen huomioon, että EuVECA- ja EuSEF-asetukset ovat tulleet sovellettavaksi 1.3.2018 ja rahamarkkinarahastoasetus on määrä tulla sovellettavaksi 21.7.2018,

SP toteaa, että sillä ei ole huomauttamista ehdotettuihin muutoksiin.

Verohallinnon käsityksen mukaan hallituksen esityksellä on lähinnä välillisiä vaikutuksia verotukseen ja verovalvontaan. Verohallinto piti esitystä osin vaikeaselkoisena, minkä vuoksi jatkovalmistelussa olisi hyvä kuvata tarkemmin ehdotuksen ja asetusten vaikutuksia Finanssivalvonnan lisäksi myös muiden viranomaisien, esimerkiksi veroviranomaisten, tiedonsaantioikeuksiin. Hallituksen esityksessä olisi syytä todeta esimerkiksi, missä laajuudessa asetusten ja hallituksen esityksen mukaiset tiedot ovat tai eivät ole veroviranomaisten lakisääteisen tehtävän hoitamista varten. Lisäksi Verohallinnon mukaan DAC2-direktiivin ja kansainvälisten sopimusten mukaiset sitoumukset voivat edellyttää verotusmenettelylain 22 a §:n seuraamusmaksujen uudelleentarkastelua erityisesti maksimimäärien osalta. Verohallinto kiinnitti huomiota siihen, että lausunnolla olevan hallituksen esityksen seuraamusmaksujen määriä olisi mahdollista käyttää vertailukohdana.

EK kannattaa esityksiä ja pitää arvioituja esityksen taloudellisia vaikutuksia uskottavina. Suurimmat vaikutukset SFTR-asetuksen voimaantulosta tulee aiheutumaan arvopaperikauppaa käyville toimijoille. EK katsoo, että työekonomisesti nyt esitetyt muutokset sijoitusrahastolainsäädäntöön olisi ollut perustellumpaa tehdä sijoitusrahastolainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä, jota oli valmistelemassa toimiala-edustettu asiantuntijatyöryhmä.

FA kannattaa ehdotettuja muutoksia. FA pitää kuitenkin rahamarkkinarahastoasetuksen osalta kansallisen lainsäädännön täsmentämistä tarpeellisena, sillä asetuksessa mahdollistetaan tietyin edellytyksin niin sanottu kiinteän nettoarvon rahastot, joiden arvonlaskenta- ja arvostusperiaatteet poikkeavat siitä, mitä sijoitusrahastolaissa säädetään. Lisäksi FA:n mielestä nyt ehdotetut säännökset tulisi yhdistää sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksesta annettavaan hallituksen esitykseen.

FINE toteaa, että ehdotetuilla muutoksilla ei näyttäisi olevan suoraa vaikutusta sen toimintaan. Ehdotetut muutokset kuitenkin parantaisivat sijoitusrahastotoiminnan läpinäkyvyyttä ja Finanssivalvonnan valtuuksia, mitä FINE pitää tärkeänä ja kannatettavana sijoittajien ja asiakkaansuojan toteutumisen kannalta.

Osakesäästäjien näkökulmasta asetukset parantavat tavoitteiden mukaan sijoittajansuojaa. Osakesäästäjät kannattaa esitettyä tapaa tehdä asetuksen vaatimat muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Osakesäästäjillä ei ole esityksestä huomautettavaa.

SAK:n mukaan Finanssivalvonnan toimeenpanovallan vahvistaminen on tervetullutta. Finanssivalvonnan oikeus asettaa hallinnollisia seuraamuksia (sanktioita) rahamarkkinarahastojen hoitajille sääntörikkomuksista on hyödyllinen uudistus kuten myös Finanssivalvonnan arvopapereita koskevien valvontaoikeuksien laajentaminen.

Pörssisäätiö pitää rahamarkkinarahastoasetuksen ja muiden esillä olevien asetusten tavoitteita tärkeinä ja kannattaa valtiovarainministeriön valmistelemaa esitystä asetusten kansalliseksi täytäntöönpanoksi. Esitetyt muutokset parantavat tavoitteiden mukaan sijoittajansuojaa sekä edistävät markkinoiden toimivuutta ja vähentävät riskejä erityisesti häiriötilanteissa.

Yrittäjät pitää hyvänä sitä, että siltä osin, kun SFTR-asetusta nyt pannaan täytäntöön, raportointivelvollisuuden ulkopuolelle jäävät käytännössä sellaiset finanssialan ulkopuoliset toimijat, jotka ovat kooltaan pieniä tai keskisuuria yrityksiä, koska näiden toimijoiden tietojen ilmoittamisesta vastaa finanssialalla toimiva vastapuoli. Muilta osin Yrittäjillä ei ole kommentoitavaa esitysluonnokseen.